

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . 3 . Negyedévre 4 . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
SIPÓS BÉLA.
 Kiadók és lapfajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Placc-utca 47. és 49. szám.

A városi tisztviselők felfüggesztése.

Kristóffy Debreczenhez.

Az új főispán.

Debreczen, október 31.

Most már benne vagyunk a törvényelmi időkben. Fejérváry kormánya tüzzel vassal dolgozik, a nemzeti ellentállás megtörését elhatározta, s az alkotmányvédő törvényhatóságokat nyíltan kényszeríti, hogy attól a határozattól, a mely az önkéntes adófizetést és ujonczozást eltiltja, álljanak el.

Tegnap délelőtt megérkezett Debreczenhez is ez a belügyminiszteri ukáz. Kovács József polgármester felterjesztésére válaszol benne Kristóffy, s azt mondja, hogy ezt a felterjesztést tudomásul nem veszi. Utasítja a polgármestert, hogy az 1886. XXI. a törvénycikknek szerezzen érvényt, s törvényhatóság tiltakozása dacára is szedje be az önként megajánlott adót, s adjon belépési bizonyítványt a jelentkezett ujoncznak. A belügyminiszter leiratát azzal végzi, hogy elvárja, miszerint a polgármester érvényt szerez emez intézkedésének, vagy leszámol a következményekkel.

Kovács József polgármester közölte a leiratot a tanács tagjaival, s Domahidy Elemér főispánnal. Általános a vélemény, hogy a helyzet most már a legkomolyabb stádiumba jutott. Két ut áll a törvényhatósági bizottság előtt. Vagy meghajol Kristóffy leirata előtt, s hatályon kívül helyezi legutóbbi határozatát — vagy halad előre a már kijelölt uton, a melynek első elmaradhatlan következménye lesz a polgármester és a városi tanács felfüggesztése.

A tisztviselők felfüggesztése.

Debreczen alkotmányvédő küzdelme a maga fenséges voltában eljutott az utolsó előtti stádiumhoz. A törvényhatósági bizottság két ízben jelentette ki, hogy az önként megszavazott adókat nem fogadja el. A polgármester a főispán útján kétszer jelentette ezt a belügyminiszternek. A

belügyminiszter ezt mind a két ízben megsemmisítette. Az 1886. XXI. t.-cz. rendelkezése szerint a törvényhatóságnak többé felirati joga nincs, a törvénytelen rendeletet végre kell hajtani, ez ellen mindössze már csak a képviselőházhoz fordulhat panasszal. Hol van azonban most a magyar parlament?

A polgármesternek és a városi tanácsnak a mostani viszonyok között nincs más tennivalója, mint a belügyminiszter leiratát a városi közgyűlés elé terjeszteni. Ez, a mint értesülünk meg is fog történni s három-négy napon belül rendkívüli közgyűlésre fog összeülni Debreczen város törvényhatósági bizottsága.

A rendkívüli városi közgyűlés aligha fog mást tenni, mint kimondja azt, hogy eddigi határozataitól nem tér el, a belügyminiszter figyelmeztetését egyáltalában nem veszi tudomásul. Ha ezt a határozatot meghozza, s erről a főispán útján értesül a belügyminiszter, akkor kezdődik az absolutizmus. A belügyminiszter a polgármestert és a városi tanácsot feltétlen felfüggeszti! A felfüggesztés után azonnal új polgármestert és tanácsot nevez ki.

Egyszóval tisztviselőink helyzete most már valóban komoly, mert vagy szembe állanak a törvényhatósággal, vagy Kristóffyval. Az első esetben kárpótlásokról nem kell gondoskodni, a második esetben a törvényhatósági bizottságnak erkölcsi kötelessége felfüggesztésük időtartamára őket javadalmazásban részesíteni.

Hogy mint alakulnak a dolgok, ez elválik a pár nap múlva összeülő rendkívüli közgyűlésen, a mely elé most már érthető izgalommal tekint az egész város.

A főispán nyilatkozata.

Több ízben megirtuk már, hogy Domahidy Elemér főispán nem marad meg mostani méltóságában. Ezt tegnap maga jelentette ki Kovács József polgármester és Vecsey Imre főjegyző előtt. Arra a kérdésre, hogy mi a szándéka a jövőre nézve, a főispán a következő kijelentést tette.

— Semmi szín alatt nem maradok tovább hivatalomban. A Fejérváry kormányt törvénytelennek és alkotmányellenesnek tartom. Velük minden összeköttetést megszakítok.

Domahidy Elemér kijelentése után nincs kétség, hogy Debreczen és Hajdumegye darabant főispánt kap. Domahidy Elemért mindenki sajnálja, azonban hisszük, hogy becsületes kormány alatt, világos tiszta időben még hasznát veszi ez a város az ő feltétlen nagy intelligenciájának, s közigazgatási tudásának.

Az új főispán.

Az ősz haju Rásó Gyula meg gondolta a dolgot — nem fogad el főispánságot. Nagyon komor idők következnek, a viharokat az ő öreg szervezete nem bírja már ki.

Hogy a belügyminisztériumban köztudomású lett Rásó Gyula elhatározása, megindult a főispán keresés. Kiszemelték előbb Vecsey Imrét. A főjegyző azonban ezt a megtiszteltetést elhárította magáról. Pedig Némethy Károly belügyminiszteri tanácsos ugyancsak protezsálta. Most a mint a fáma beszéli, Fejérváry és Kristóffy Vecsey Zoltán nagybirtokossal tárgyal. Hogy eredménynyel, vagy eredménytelenül, erről még csak kombinációk röpködnek a levegőben. Annyi azonban bizonyos, hogy 8—10 nap múlva kifog pattanni az új főispán neve.

A városi tanács és Kristóffy.

A városházán tegnap természetesen másról sem beszéltek, mint Kristóffy leiratáról és arról, hogy a végső esetben milyen álláspontot foglaljanak el a tanács tagjai. Ugy halljuk, hogy nem minden tanácsnok fog a felfüggesztésbe bele menni. Vannak a kik szeretnék, ha a törvényhatóság enyhítene álláspontján. A rendkívüli közgyűlés előtt különben a tanács értekezletet tart, a melyen körvonalozza majd a maga álláspontját.

Itt említjük meg, hogy Hajdúvármegye november 3-ikán tartandó ülésén foglalkozik Kristóffy József ismert leiratával.

Darvas Testvérek

női felöltő áruháza

Debreczen, Fehérló szálloda épület, Kistemplommal szemben.

Pontos kiszolgálás.

legszebb őszi és téli női felöltők

szőrmekabátok, colliék, leány kabátok és kópények
 a legmérsékeltebb árban kaphatók.

Állandó kiállítás az idény legremekebb ujdonságaiból.

Az ellenzék dolgozik.

Felelet a kormányoknak.

A politika eseményei.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 30.

Most veszi hát kezdetét az igazi nagy csata, a melyben elvállik, hogy ki az erősebb. A nemzet, a mely vérző testén nem enged újabb sebeket ütni, vagy a cinikus és bűnös hatalom, a mely durván rácsap a magyar alkotmányra. A csatározások most már országos jelleget öltöttek. A vármegyék és városok közgyűlési termeiben fogják megvívni a döntő ütközetet.

A politika eseményeiről egyébként a következő tudósítás számol be.

A vezérek dolgoznak.

Az ellenzéki tábor vezérő-bizottsága ma délfelé ült össze, hogy állást foglaljon a Fejérváry-kormány új programjával szemben.

Egyes hírek szerint egyelőre csak eszmecsere lesz a program fölött, határozni a vezérek még nem fognak. De megbízható oldalról mi azt is hallottuk, hogy már ma megállapodik a vezérőbizottság s esetleg a nemzethez intézendő manifesztumról is tanácskozni fog.

Ugy volt, hogy Kossuth gyöngékedése miatt nem megy el az ülésre és orvosa ezt ma reggel is tanácsolta még neki, de az ellenzék vezére tíz órakor mégis az ülésre készült.

Felelet a kormányoknak.

Az ellenzéki vezérpolitikusok — amint értesülünk — mostanában fokozottabb mértékben fogják bejárni a vidéket, hogy az ellentállásban való kitartásra buzdítsák a nemzetet.

Kossuth Ferencz több képviselő társaságában november hó negyedikén reggel 9 óra 10 perczkor a nyugati pályaudvarról Szegeden át Makóra utazik, hogy részt vegyen a másnap, vasárnap, november hó ötödikén tartandó népgyűlésen és a Justh Gyula képviselőházi elnök arcképének leplelési ünnepélyén.

November hó 12-én, vasárnap reggel Kossuth Ferencz a keleti pályaudvarról több képviselő társaságában Pécsre utazik, hogy részt vegyen a vármegyei függetlenségi párt nagygyűlésén. Másnap, hétfőn reggel Mohácsra látogat el.

Tahy lemond?

Tahy István Pest vármegye most kinevezett főispánja már megelégette a dicsőséget. Tudatára ébredt annak, hogy a vármegye hazafias közönségével szemben a törvényesnek elnem ismert kinevezés daczára tehetetlen és hogy eddigi barátai és rokonai is elfordultak tőle, mert a Fejérváry-kormány kezéből elfogadta azt.

De különösen hatott az öreg urra tegnapi ismeretes esete. Prónay báró ugyanis, amint köztudomásu, bezáratta előtte a főispáni hivatalt.

Hír szerint mindezek miatt arra

készül az új főispán, hogy még beigntatása előtt beadja a lemondását.

Egy másik szálló hír szerint maga báró Fejérváry mondta azt, hogy olyan főispánnak, aki egy szál Prónaytól megijed és engedi, hogy kitessékkeljék, az erős kezű kormány nem veheti hasznát.

A városi tisztviselők fizetése.

A szervező bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, október 30.

A szervező bizottság tegnap délután tartott ülésén a szervezeti szabályrendelet tárgyalása kapcsán a városi tisztviselők fizetésének kérdésével foglalkozott. A bizottság ülésén ezuttal is Domahidy Elemér főispán elnökölt. Jelen voltak Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Juhász Ignác, dr. Fejér Ferencz, Somogyi Pál, Szentessy János és dr. Komlóssy Pál.

Egy korábbi bizottsági ülés határozatából kifolyólag a tegnapi ülésen a tisztviselők fizetés emelését vették tárgyalás alá, s most már konkrét javaslatot állított össze a bizottság.

A javaslat szerint az összes városi tisztviselők régi fizetési arányukhoz képest 10% hatod évi korpótléket fognak kapni.

A mi a törzsfizetéseket és a lakbért illeti, tételről tételre tárgyalta a bizottság.

A polgármester fizetése marad a régi. A többi tisztviselők fizetését sem változtatták meg, kivéve a következőket.

A főjegyző törzsfizetése emelkedik 400 koronával, az árvaszéki elnök fizetése szintén 400 korona javítást nyer. Az árvaszéki ülnökök fizetése 400—400 koronával, lakbérük pedig 100—100 koronával emeltetik. A bűnügyi rendőrkapitány 400 korona általányt, a mezőrendőr kapitány pedig 1000 korona általányt nyer.

Az ujonnan szervezett segéd adókivetők fizetését 1000—1000 korona fizetésben 200—200 korona lakbérben állapítják meg.

A négy rendőr kapitány fizetése egyenlően 2800 koronában és 400 korona lakpénzben állapítatik meg. A bűnügyi osztályi iktató kiadó (új állás) fizetése 1500 koronában s 300 korona lakpénzben állapítatik meg.

A napdíjasok és rendőrlégények illetményének megállapítása után az ülés véget ért.

A cserei apagyilkosság.

— A kocsis rémtette. —

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 31.

A cserei rémes gyilkosság titokzatosságáról ma lehullott a lepel. Kivilágosodott, hogy kik a gyilkosok. Két derék csendőr őrsvezető — névszerint: Szécsi József és Kincses Gergely — lelkiismeretes munkájának, fáradozásának köszönhető, hogy a bűnösök hurokra kerültek. Tegnapi lapunkban részletesen megírtuk a gyilkosságot, úgy amint azt a meggyilkolt felesége, fia és a kocsis, a csendőröknek tegnap előadták. A nyomozás azonban mindent kiderített a gyilkosság apróbb részleteire és mást bizonyított be. A megejtett nyomozás eredményéről a következőket jelentjük.

A tett helyén.

Az első nyomozás után a csendőrök lóra ültek és a Csere felé vették utjukat. Öreg este volt már, 10 óra felé járhatott az idő, amikor a tanyához, ahol a gyilkosság történt, megérkeztek. Ők magok is, de meg a meggyilkolt hozzátartozói is fáradtak voltak, amikor a tanyába bemehettek. Megvacsoráltak tehát nyugodtan és pihenőre tértek, hogy a nyomozást korán reggel kelve, annál nyugodtabban megkezdhessék. Kora hajnali órákban keltek fel. Mégegyszer elmondatták az esetet és aztán megkezdték a tulajdonképeni nyomozást.

Csendőrök a szomszédban.

A meggyilkolt Bácsi Bálint felesége és a többiek vallomása nyomán a csendőrök első sorban is a meggyanusított szomszédokat keresték fel. Vallatásra fogták őket, de azok igazságuk tudatában tiltakoztak a vád ellen és tagadták a gyilkosság elkövetését. A csendőrök minthogy a szomszédok mind igazolni tudták magukat, eltávoztak onnan és a szerzett adatokon más uton folytatták a nyomozást. Értesültek ugyanis, hogy a gyilkosságnak szemtanuja is volt. Felkeresték tehát a szemtanút s ennek vallomása alapján a gyanújokat Bácsi Bálint fiára és a kocsisra terelték.

Gyanu a fiu és a kocsis ellen.

A csendőrök a tapasztaltak után visszamentek a tanyába, ahol az áldozat felesége, a fia Bácsi Béla és a kocsis Madarász Sámuel várakoztak rájuk. A csendőrök a mint megérkeztek, nyomban vallatásra fogták a fiut, később a kocsist, de mindketten makacsul tagadtak.

Végre is a csendőrök kereszt kérdéshez folyamodtak. Pár perczig abba hagyták a nyomozást, s aztán ismét a fiut vették elő.

Az apagyilkos fiu vallomása.

Nehéz másfél órai vallatás után Bácsi Béla az áldozat fia összetörve leborult Szécsi őrsvezető lábai elé s megtörötten többször sirva fakadva ismerte be, hogy Bácsi Bálint édes atyját ő és a kocsis, Madarász Samuel ütötték agyon.

A fiu a gyilkosságot a következőképen beszélte el:

Madarász Sámuel már két hónapja van szolgálatukban mint kocsis. Azóta édes atyjával gyakran perlekedett. Vasárnap délután a tanyán azt mondta az öreg Bácsi a kocsisnak, vigye ki a disznókat a legelőre. A kocsis úgy tett. A disznók azonban vissza szaladtak a tanyába. Ez aztán nem tetszett az öregnek. E miatt nagyon összeszeszidta a kocsist. Aztán azt mondta a kocsisnak, hogy adjon vizet a disznóknak, Erre a kocsis azt mondta az öreg Bácsinak, hogy

— „Nem huzok“

— „De huzzál. mert én neked gazdád vagyok és neked parancsolok“

Erre a kocsis dübe borult és az előre e célra elkészített akácfa futykóst kezébe ragadta ezzel a kiáltással:

— Igen mindjárt megmondom én neked és azzal egy hatalmasat ütött az öreg fejére erre Bácsi összerogyott.

A lárma rá kijött a fiu is, a kocsis ekkor azt mondta neki a kocsis.

— „Üssed te is, mert téged is agyon ütlek.“

Erre a fiu is ütni kezdett, a kocsis is, a kocsis összesen négyet a fiu kettőt ütött az öreg Bácsira. De nem halt meg mindjárt, hanem tovább mozgott. A kocsis és a fiu ezt látva egy gubát adtak az öregre és behuzták a konyhába. Azután bejöttek a városba és azt mondták az áldozat feleségének, hogy

„az öreget az éjjel valaki agyonütötte.“

A kocsis is belsmeri tettét.

Ezek után a kocsissal nem sok baj volt, mert a terhelő adatok nyomán a kocsis szintén bevallotta rémtettét.

A bűnjelek előkerítése.

Sok fáradozásába került a két derék csendőrnek, míg a bűnjeleket megkerithették. A két gyilkost a csendőrök összekötötték és elvezették a tanyától 5 kilométernyire fekvő erdőszélig, ahol a csendőrök másfél órai kutatás után reáakadtak a két hatalmas akácfa fűtykösre. Ezt magukhoz véve bekisérték a két gazembert a rendőrség börtönébe, ahonnan ma fogják őket át-kísérni az ügyészséghez.

A hulla felboncolása.

Kedden délelőtt a meggyilkolt Bácsi Bálintot a kórház halottas házába Dr. Izsó és Dr. Láng törvényszéki orvosok felboncolták és megállapították, hogy a meggyilkolt fején a fültő mellett a koponya behorpadt és a csont pedig az agyvelőbe mélyedt. A hátán, feje tetején erős zúzódások vannak, a nyakán kötélt szorításoknak a nyoma látszik, ami azt bizonyítja, hogy a hullát nyakánál fogva vonszolták a konyhába. Az orvosok véleményüket beadták a vizsgáló bírósághoz.

A halál vonata.**— Elgázolás a Margitfürdő előtt. —**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, október 30.

Tegnap az esti szürkületben megrendítő szerencsétlenség történt a Margitfürdő előtt. A helyvasut egyik tehervonata elgázolta a vonat mozdonyvezetőjét, s bokában vágta el mindkét lábát.

A szerencsétlenségről tudósítónk a következőket jelenti.

Ari Károly 35 éves, nős, öt gyermekes mozdonyvezető, a ki csak rövid ideje van a helyi vasut szolgálatában, tegnap délután azt a megbízást kapta, hogy az István gőzmalom teherkocsijait vontassa ki a vasuti állomáshoz. Ari egy mozdonyval, a melyen rajta kívül még két ember foglalt helyet, kiment az István gőzmalomba. Ott elvégezvén dolgát, lassu gőzzel megindította a vonatot.

A helyi vasut István malmi szárnyvonalának a Melocco Péter féle Margitfürdői telep előtt egy váltója van. Hogy a vonat jó sinre jusson ezt el kell mindig váltani. A mozdonyvezetők ezt úgy szokták megtenni, hogy a lassan haladó vonatról leugranak, elváltják a váltót, s a másik perczben már újból a mozdonyon állanak. Így akarta a váltót átkapcsolni Ari Károly is, azonban ez lett a veszedelme.

Hét óra volt este, a mikor leugrott s elváltotta a váltót. Vissza akart ugrani, azonban a sötétben nem találta meg a mozdony lépcsőjét. Egyensúlyát elveszítve a mozdony alá bukott, a mely keresztül ment rajta.

Velőtrázó sikoltást halatott a szerencsétlen ember, a mikor a mozdony keresztül ment rajta. A gépész azonnal megállította a mozdonyt, s úgy ő, mint a kocsitoló munkások segélyére siettek Arinak. Kihúzták a vonat alól, s megdöbbenve látták, hogy a vonat mindkét lábát elvágta a mozdonyvezetőnek. A kerekek bokán felül met-

szették el a lábakat s a felső testen is zúzódást okoztak. Az eszméletlen állapotban levő mozdonyvezetőt azonnal beszállították a kórházba, a hol dr. Csikos Sándor a sebészeti osztály vezetője megoperálta. Csikos dr. elfűrészelte a két csonka lábat, alaposan ki is tisztogatta a sebet. A gondos figyelem azonban aligha fog használni. A sebbe ugyanis föld, szemét darabok hatoltak be.

Ezek anyira inficiáltak a testet, hogy a vérmérgezés minden pillanatban beállhat, így a szerencsétlen Ari Károly aligha marad életben!

Feleségét a ki a szerencsétlenség idejében a Szt.-Anna-utczán tartózkodott az anyjánál, telefonon hívták férje ágyához. A boldogtalan asszony jajgatva ment a kórházba, egyre azt hajtogatta, mi lesz most már öt apró gyermekével.

Ari Károly az operáció után eszméletre tért. Nagy fájdalomról panaszkodott. Közbe kétségbeesve kérdezte ápolótól.

— Mivel érdemeltem meg ezt a szörnyű csapást?

Felesége állandóan a beteg ágya mellett van. A kórházi orvosok az éj folyamán többször megvizsgálták. Az esetről a rendőrség is jegyzőkönyvet vett fél. Arit holnap Hoffmann vizsgálóbíró is kihallgatja.

Szivenszurt szerető.**Véres családi dráma.**

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, október 31.

Ma délelőtt nagy zene-bonát okozott egy bestialis férj a Szövetség-utca 6-ik sz. házában. Torda Márton kocsisnál lakik albérletben Kubacsek János a feleségével. A házaspár örökös perpatvarkodásban állott, a mire a férj alaptalan féltékenysége adott okot.

Torda Mártonnal gyanúsította feleségét és ma reggel is rátámadt a szerencsétlen asszonyra, hogy a szive Tordához vonza és megcsalja vele. Kubacseknek már közönyösen fogadta ezeket a gyanúsításokat és meg gondolatlanul azt felelte férjének, hogy — neki ez így tetszik és tegyen róla, ha tud.

Kubacseknek pedig nem kellett ismételt cselekvésre nőgatni. Vadállatként rohant a feleségére és fojtogatni kezdte. Az asszony sikoltozására Torda Márton is berohant a szobába és Kubacseknek segélyére sietett. De vesztére tette, mert a dühöngő embert a képzelt szerető látása még jobban felingerelte Kubacseknek. Vérbenforgó szemmel rohant házigazdjára és az asztalon fekvő konyhakést felkapva, Tordát szíven szurta. A szerencsétlen ember eszméletlenül terült el a földön.

A dühöngő férj vérszomja még ezzel sem nyert kielégítést.

— Halj meg te is! — kiáltással a feleségére vetette magát és a vértől párolgó kést az asszony nyakában és hátában forgatta meg.

A nagy zajt és a sebesültek hörgését halló házbéliek végre is betódultak Kubacsek szobájába és letépérték a vérengző embert. A szerencsétlen két áldozat egymás mellett, vértócsában hevert a szoba padozatán.

Az esetről tüstént értesítették a rendőrséget és a mentőket. Kubacseknek a VII ik kerületi rendőrségre, feleségét és Torda Mártont, életveszélyes sérülésekkel, a Rókus-kórház sebészeti osztályára szállították.

Tordán az ügyeletes kórházi orvos, tüstént a beszállítás után, súlyos műtétet végzett. Szívét, melyen a gyilkos mély sebet vágott, összevarta, azonban az áldozat életben maradásához nem fűznek reményt.

Kubacsek Jánosné is élet-halállal vívódik.

Vármegyénk és vidéke.

Insultált ügyvédjelölt. Kellemetlen kalandja támadt vasárnap este dr. Papp Romulus ügyvédjelöltnek, Papp Miklós kir. tanácsos fiának. Dr. Lázár Aurél ügyvédi irodájában dolgozik és vasárnap este hivatalos ügyben Tenkére utazott. A vasuton két békésmegyei löcsiszárral összetalálkozott, akik vasuti tolvajnak nézték, rátámadtak és véresre verték. Az ügyvédjelölt a kalauzt hívta segítségül, de a kalauz is a löcsiszárokhoz adott igazat és a többivel együtt ő is ütötte verte a fiatal embert. Rádásul még Tenkén a félholtra vert fiatal embert a csendőrök is gyanusnak találták és letartóztatták. Végre dr. Papp Romulus egy ügyvéd ismerősét hívatta el, akinek igazolására szabadon bocsátották és beszállították a tenkei kórházba, ahol most ápolják. Nagyváradon részvétellel tárgyalják a különös esetet.

Gyilkos pásztorok. Vasárnap délután halálos verekedés volt a Rév melletti Birting község kocsmájában. Marosán testvérek Tógyer és Péter és Tolmány testvérek Tógyer és Péter megtámadták Kenter Tógyert és ölmos botokkal ütlegelni kezdték. A legény azonnal összerogyott, de a verekedők folytatták az ütlegelést, míg Kenter fejét teljesen szétroncsolták. A gyilkos legények, — a kik különben falubeli pásztorok — elszöktek a vidékről, azonban a csendőrök még a következő község határában letartóztatták őket. Ma fogják beszállítani a nagyváradai ügyészség fogházába.

Színház.**Heti műsor.**

Szerda Ember tragédiája. (C.)
Csütörtök Czigánybáró. Operette. (A)
Péntek Figaró házassága. vigj. (B.)
Szombat Lisistrata. Operett. Ujd. (C.)
Vasárnap d. u. János Vitéz.
Várnap este Lisistrata. Operett.

Az ember tragédiája. Madach szellemét szólaltatták meg tegnap ismét színházunkban. Az előadásnak ezuttal az volt az érdekessége, hogy Adámot Ternyei Lajos játszotta átgondoltan — szépen. A többi szereplő a régi volt.

Czigánybáró. Csütörtökön este Straus nagy operettje a Czigánybáró kerül színre melyben a czimszerepben legjobb alakításainak egyikét mutatja be Békeffy Lajos. Saffit — Pozsonyi Lenke, Arzenát — Koppán Margit, Zsupánt — Polgár Sándor énekelik és játszik.

Figaró házassága. Pénteken ez a klaszikusan szellemes vigjáték kerül színre, melyben ismét nagyobb szerepben lép fel Zilahy Gyula, a kinek Figarója a fővárosi Nemzeti színház színpadán olyan sokszor méltatva lett. A darabban a vigjátéki személyzet legjobbjai vesznek részt.

Lisistrata. Szombaton este lesz a sokat emlegetett Lisistrata operette bemutató előadása. Az operette gyönyörű zenéje s kaczagtató librettoja mellett fényes kiállítás tekintetében is feltűnést fog kelteni, Tizenkét nő ruhája, kalapja, czipője fog száz meg száz villamos lángtól — mint apró fénybogaraktól fényleni.

A reformáció emléknapja.

A debreczeni ünnepélyek,

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, október 30.

Évszázados szokásához híven ünnepet ült tegnap a kálvinista Róma népe.

Tegnap ünnepelte a reformáció életre ébredésének háromezrednyolcvannyolcadik évfordulóját. Az ünnepségek sorát délelőtt 10 órakor a nagytemplomban tartott istentisztelet nyitotta meg, melyen a főiskolai kántus énekelt vallásos dalokat, majd Csiky Lajos theologiai dékán és dr. Ferenczy Gyula akadémiai igazgató tartottak szép egyházi beszédeket.

A templomból a gálya rabok szobrához vonult a gyülekezet és ott tartotta a theologiai ifjúság lélekemelő ünnepélyét.

Az ünnepélyt a főiskolai énekhar nyitotta meg, mely után Takács László hittanhallgató mondott igen szép beszédet. Majd Gulácsi Anna az ev. ref. tanítónőképző intézet növendéke megkoszoruzta a gálya rabok emlékoszlopát. Boros Jenő hatásos szavata emelte az ünnep magasztosságát, melyet a XXXIII. zsoltár eléneklése fejezett be.

A főiskola dísztermében délután 5 órakor protestáns estélyt tartott a hittanhallgatók önképző társulata, melyen igen nagy számu közönség vett részt, úgy hogy szűknek bizonyult a nagy díszterem.

Az ünnepélyt a főiskolai énekhar nyitotta meg igen szépen előadott énekszámával. Csiky Lajos theol. akadémiai dékán tartotta ezután megnyitó beszédét, majd Peleskei Sándor hittanhallgató hatásosan szavalt. Az estély számaiból leginkább Podolszky Margit urhölgy művészi hegedűjátéka tűnt ki, melyet Balogh István joghallgató igen nagy gyakorlatot eláruló zongorajátéka kísért, mely a hallgató közönségen szünni nem akaró tapsokra ragadta. Földessy József hittanhallgató aratott még jól megérdemelt tapsokat igen szépen előadott szavaltjával. A jólsikerült ünnepélyt a főiskolai énekhar éneke fejezte be.

A ünnepségek befejezését a hittanhallgatók ismerkedési estélyt tartottak tegnap este az Angol királynő fehértermében, melyen az összes theologusokon kívül a tanárok és igen sok kiváló egyházi férfiú jelent meg.

Az ismerkedési estén sok felkőszöntő hangzott el.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó. : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47 szám

— **Személyi hírek,** Oláh Károly tanácsnok Budapestről, ahol a kultuszminiszteriumban hivatalos ügyeket intézett el, ma visszaérkezett Debreczenbe s átvette hivatalának vezetését. — Dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő visszautazott Budapestre.

— **A temetők ünnepe.** Ma este ezer meg ezer láng gyul ki a temetők sírjai felett s elzarándokol oda az egész város. Részből kegyeletből, részből szokásból. Minden szentek napjára már készülnek hetek óta a virágkereskedésekben, s a mai nap folyamán valószínűleg áradata indul meg

a koszorúknak a temetők felé. A református temetőben puritán szokás szerint természetesen nem lesz kivilágítás, de a római katolikus temetőben számtalan gyertya lángja fog kigyulni. Délután fél 4 órakor a Kossuth utczei temetőben kegyeletos szép emléknap során fogják felavatni Foltényi Vilmosnak a magyar színművészet eme kiváló alakjának és nejeinek Szabó Amáliának síremlékét. Az ünnepon a város képviselőtestületben ott lesz Oláh Károly tanácsnok, ott lesznek a szintársulat tagjai, a debreczeni szíjto munkásai, s az elhunyt művész legjobb barátja Mándoky Béla, a kinek lelkes kezdeményezésére állítottak a Foltényi pár sírja felé emléket.

— **A főkapitány és a debreczeni kereskedők.** Érdekes ülés volt tegnap délután a kereskedelmi és iparkamara tanács termében, a mely a késő esti órákig elhúzódott. A kereskedőknek panasza képezte a tanácskozás tárgyát. A panasz a rendőrség azon eljárása ellen irányult, hogy a Piacz-utca árukereskedők előtt a fuvarozók felrakodása megvan nehezítve. A kamara meghívta a panaszosokat és felkérte a főkapitányt, hogy vegyen személyesen részt a tanácskozáson, mert a közrend és a kereskedelmi forgalom egyaránt fontos közrendeket képeznek. Az együttes tárgyalásnak nagyon szerencsés eredménye lett, mert a kereskedők a főkapitány szívélyes és loyális felvilágosításai alapján meggyőződtek Végh Gyula főkapitány jóindulatú és tárgyilagos intenczióiról s egyszersmind kölcsönös egyetértéssel megtudták találni azt a határ vonalat, melyen a közérdek egymás sérelme nélkül találkozik. A tanácskozásban Sesztina Jenő, Félégyházi Kálmán, Lusztig Károly, Deutsch Albert és a helyi kereskedelmi világ több tekintélyes tagja vett részt.

— **A szegényügyi bizottság ülése.** A szegényügyi bizottság pénteken délután Oláh Károly tanácsnok elnöklésével ülést tart, a melyen több fontos ügy kerül elintézés alá.

— **A színházi opera előadások.** A debreczeni színház tűzbiztosítása úgy volt eddig kötve, hogy a biztosítás csak operett, népszínmű és vígjáték előadásokra szólt. Ha opera került színre, akkor külön biztosítási díjat kellett fizetni a színigazgatónak. A városi tanács tárgyalást kezdett az Első Magyar Általános és a Magyar Francia biztosító társaságokkal azért, hogy a biztosítás minden estére kiterjedjen. A tárgyalások eredménnyel jártak, s a két biztosító társaság külön díj lefizetése nélkül engedélyezte az operai előadásokat.

— **Gyáriparesok kerületi hitel-szövetkezete.** Ezen, kizárólag a Debreczen és vidékéhez tartozó gyáriparesok hitel- és egyéb igényeik kielégítésére rendelt szövetkezet igazgatósága Vasárnap tartotta alakuló ülését a helybeli és vidéki igazgatósági tagok élénk részvétele mellett. Az igazgatóság Mandel Dezső nyirbátori szeszgyáros vezetése mellett megalakulván elnökül herczeg Odeschalch Zuard tuzséri nagybirtokos és gyárost, alelnökül Sesztina Jenő debreczeni nagykereskedőt és gyárost

választotta meg. A szövetkezet közvetlen vezetésére alkotott vezető bizottság tagjai alelnökön kívül Dr. Lőfkovits Márton, Szántó Győző, Fürst Ödön és Poroszlay László urak lettek. Ügyvezető igazgatóul Polgár Zsigmond ker. iparfelügyelőt, jogtanácsosul pedig Dr. Kemény Victor ügyvédet választották meg. Ezután az igazgatóság a törzsrészjegyek befizetését elrendelvé, a vezető bizottságot a szövetkezeti tizlet mielőbbi megkezdésére utasította, a mi értesüléstünk szerint már a folyó év végén meg is fog történni.

— **A Schaffer Legányi árvaház.** A városi tanács pár héttel ezelőtt felterjesztette a Schaffer-Legányi Béla árvaház alapító levelét a belügyminiszterhez. Ezt az alapító oklevelet a belügyminiszter ma vissza küldte a városi tanácshoz azzal az utasítással, hogy az alapító oklevelet ne a közgyűlés, hanem az árvaház választmánya állítsa ki, a közgyűlés csak a szokásos záradékkal lássa el.

— **Rablótámadás a Degenfeld-téren.** A Degenfeld téren tegnap este 8 és 9 óra között, tehát akkor, a mikor még elég népes az utca, vakmerő rablótámadás történt, a melyről a rendőrségnél tett jelentés nyomán tudósítónk a következőket adja hírül. Jakab Lajosné Juliska nevű leánya tegnap este a városi nyomdában volt. Hazatérőben a Degenfeld téren ment keresztül. A mint a sátrak mögött haladt, egyszerre két férfi ugrott elébe.

— „Pénzt vagy életet“, kiáltottak a leányra.

A kis leány szörnyen megijedt a támadásra, s a nála volt 20 kor. pénzt átadta a támadóknak. Ijedtében aztán elkezdett kiabálni, mire az egyik támadó befogta a száját. Jó ideig tartotta úgy, mikor léptek zaját hallották a rablók s megugrottak. A kis leányka a félelemtől reszkette panaszolta el ezeket a rendőrségen. A rendőrség nyomban hozzálátott a nyomozáshoz, de a támadók személyét eddig megállapítani nem sikerült.

— **Ülés a kamaránál.** A kamara elnöki tanácsa tegnap délután 3 órakor Szabó Kálmán orsz. képviselő elnöklete alatt gyűlést tartott, mely alkalommal az elnökség kitűzte a rendes közgyűlés napját november 9 ére s a folyó ügyekből kiválogatta a közgyűlési napirend tárgyait. Ezután az ülésen kívül elintézendő ügyekben végzett az elnökség.

— **A jogászok matinéja.** Igen sok kellemes órát szerzett a mult években városunk intelligens közönségének a jogászok hangversenyei. Ezért elhatározták jogászaink agilis elnökük H. Kiss Pál javaslatára, hogy felujtják ezeket a matinéket s nagy lelkesedéssel készülnek a folyó hó 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a főiskola dísztermében tartandó matinéra. A rendezőség a végleges műsort még nem állapította meg, de eddig a következőket emeljük ki: a matinéet Magyaritestvérek zenekara nyitja meg nyitányával,

Kedvező alkalom.

Több csódtömeget vettünk és így a ruhaszövetek és vásznak árait telemesen leszállítottuk, különösen felhívjuk a figyelmet selyem pamutjainkra 1 gombolyag eredeti á. 30kr. nálunk 15 kr. és a Honig féle csódból meg megievvő férfi gyapju szövetekre. Tisztelettel Wallerstein Fülöp Fiai kistemplommal szembe.

továbbá Kiss Pál megnyitó beszédet tart. Eckensberger Ili szavalja Sass Éde. Csipkerózska című költeményét; 4 szám Quintet. Mendelsohn és Schumann. 6. től; 5 szám Kuthi Sándor jh. versei; szám, Oláh Béla szavalja Farkas Imre Czinka Panna című költeményét; 7 szám, Szántó József tárogatózik. A jó sikerűnek ígérkező ünnepélyt még valószínűleg egy női zene szóló fogja kiegészíteni. Este pedig zártkörű táncestetélyt fognak tartani a Bikában.

— **A Máv altiszti kör mulatósága.** A debreczeni Máv. altiszti-kör elnöksége vasárnap november hó 5 én kör helyiségében a tagok és azok családtagjai részére dalárdájának közreműködésével 50 fillér belépti díj mellett szórakoztató estélyre vendégek is szívesen láttatnak. Külön meghívók nem bocsájtának ki. Kezdeté este 8 órákor. Az elnökség.

— **Ujabb betörések.** Hiába, míg a város rendőrsége megkészszerelve nem lesz s míg az éjszakai rendőrszolgálatot Debreczen város követelményeinek megfelelőleg át nem alakítják, nemcsak hogy nem fogy a betörések száma, ellenkezőleg nőttön nő. Az elmúlt éjjel is két betörés történt. Az egyik a Csapó utcán, hol 8 tyukot, a másik a Pacsirta utcán, hol 24 darab csirkét loptak el. A rendőrség erélyesen nyomoz, de ennek eddig eredménye nincs.

— **A debreczeni kerületi tanári kör** folyó hó 4-én, szombaton délután 4 órákor a kollégium kis tanácstermében gyűlést tart. A gyűlés tárgyai: dr. Horvay Róbert: „A diák levelezésekről“, dr. Barcsa János: „A magyar írásbeli dolgozatok tárgyköre“ című felolvasásai és esetleges indítványok.

— **Az elzúllott huszárkapitány.** Több ízben irtunk eichrodi Mayer Alfonz volt huszárkapitányról, a kit a könnyelmű élet és az ital a bűn útjára vitt. A kapitány felett tegnap ítélték szikkasztás miatt a debreczeni királyi járásbírósa. Bizonyítékok hiányában azonban felmentette. Mayer Alfonz a ki kényszer utlevéllel jött Debreczenbe Nagyszebenből — ugyanígy utazott vissza is.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnál. Kreiter Julianna róm. kath. 10 hónapos, Lada Istvánné ev. ref. 32 éves, Székely Margit ev. ref. 16 hónapos.

— **Ejjeli támadók.** Rendőri létszámunk elégtelenségét jellemzi az az eset, a mely az éjjel történt. Ugy tizenkét óra tájban Szilágyi István nyugodtan ballagott hazafelé, amikor egész sereg embert vett maga körül észre, akik megtámadták, s pénzt követelték. Hogy kik voltak, nem tudja, a rendőrség nyomoz utánuk s már annyit sikerült megállapítani, hogy a támadók kőműves segédek voltak.

— **Tolvaj kocsis.** Ugy látszik a helybeli szállító cég egyikének kocsisa Kádár István nem csak megenni szereti a paszulyt, de azt el is adni, a vasutnál tegnap 2 zárk

paszulyt el is emelt s azt nyomban értékesítette. A rendőrség előt beismerte tettét. Lecsukják.

— **Mészáros Erzsike halála.** A szerencsétlen véget ért fiatal tanítónő Mészáros Erzsike családja annak a kijelentésére kért fel bennünket, hogy a szerencsétlen lány nem volt szalontal tanítónő. — Szolid tisztességes életet élt s tragédiáját nagyanyjának halála idézte elő.

— **Harapós kutya.** A veszedelmes kutyamarasok elejét veendő a főkapitányság elrendelte, hogy a kutyák szájkosárral látandók el. E rendelkezést azonban nem tartják be, mert a Csokonai-utcán tegnap is történt egy kutyamarás. Veisz József alkuszta harapta meg a kutya. A rendőrség valóban jól tenné ha rendelkezésének betartására ügyelne.

— **Hírek az ipartestületekről.** Tegnap délután 3 órákor tartotta választmányi ülését a timár szakosztály, melyen a folyó hó 2-ikán tartandó előjárósági ülés tárgyait készítette elő, ezenkívül kérvényeket írt az el. — Az ipartestület előjárósága holnap délután 4 órákor tartja rendezési ülését az ipartestület kistanács termében, melyen több fontos ügyeken kívül a felett is határozni fog az előjáróság, hogy belépjen e az országos ipartestületi szövetségbe.

— **Mikor a talyigás mulat.** Somogyi Gyula talyigás van olyan legény a talpán, hogyha egy kis szesz van benne, hát nem igen retirál meg senkitől sem. Sőt neki szorul ököibe a keze és ha kell itt. Tegnap jól ment a fuvarozás, hát naplement után benézett a Kossuth-utca végén lévő csapszékben. Pár pohár gabonórium után egyszerre jó kedve lett és megeresztette a hangját. De aztán tulságba is ment vele, úgyhogy a sarki rendőr csendőr és rendre intette. De Somogyinak sem kellett több, előszedte a talyigáruul az ostor nyelet és egyenesen a rendőre támadt. A rendőr kardot rántott, ki karöltve erre a korcsmából a mulatótársak s már-már csaknem megverték, a mikor egy másik rendőr is előkeült. A két rendőr lefűlte a dühöngőt és bevitte a bűnügyi osztályra.

— **Vigyázatlan kocsis.** Élet és halál között lebegett ma délelőtt Nagy Róza, a Markovits Gyula ménés mester cselédje, Amint ma délelőtt a Csapó-utcán haladt el Czeller József, aki tejet hordó talyigát hajtott — neki ment a talyigájával a cselédnek. A cseléd ruhája a talyigába akadt s úgy függött ott az ég és föld között mindaddig, míg csak a kocsis meg nem állította a lovakat. A vigyázatlan koc is ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Szigoru bérkocsis.** Burgya Demeternek sok ügyes-bajos dolga akadt a rendőrségen. A rendőrség aztán az el büntette meg, hogy eltiltotta a bérkocsis mesterségtől. A kocsis eme ítéletet tudomására hozta gazdájának Jánki Istvánnak, aki ezt amint Burgya a rendőrségen panasolja nem akarta tudomásul venni és a löcsesél jól elverte. A kocsis panaszt tett gazdája ellen. Az eljárás folyamatban van.

— **Sikkasztó postamester.** Szerencséről jelentik: Csadényi Győző postamester nem valami hűséges pénzkezelő lehetett, mert a reája bizott pénzeket nagy részben magához véve bucsut mondott Szerencsének. A szó nélküli távozásába azonban a szerencsi szolgabírósa nem akar belenyugodni s a debreczeni rendőrséget táviratilag kérte meg, hogy — ha idokerülne — tartóztassák le a sikkasztó postamestert.

— **Csalás tejjel.** Grósz Vilmos kapuvári tejkereskedő egyszerre gazdag ember akart lenni. Felhasznált tehát minden eszközt, csak hogy elérhesse célját. Végre is csinált egy nagy tejjeladást s a jó tej kiszolgálása helyet hamissal szolgált, a pénzt pedig felvette és utnak indult. Most a kapuvári szolgabírósa Debreczenben is keresi.

— **Véres verekedés a bortelepen.** Régi szokása a magyar embernek, hogy ha egy kis bor van a fejében nem bír vele senki s akkor van hadd el had, ha valaki ellenkezik vele. Munkások dolgoztak a Kacz-féle szállótelepen is s már jó sokat ittak, amikor összeszólalkoztak. A tulhajtott italozás aztán annyira izgatta a munkások egyikét, hogy botot ragadva társára oly erővel sujtott, hogy azt a vér menten elöntötte. A csendőrség az eljárást megindította.

— **A debreczeni birtok változások.** Szabó Sándor és neje Szilágyi Gizella veszik debreczeni 8124. sz. tjkvben foglalt 120 négyszögöl majorsági földet Szöllősi István és neje Kádár Juliánnától 3200 kor. — A kincstár veszi a pusztá ebési 70. sz. tjkvben foglalt 100 négyszögöl tanya földet Kővári Sándorné Csobai Zsuzsánnától 1000 kor. — Geréby Pál veszi a debreczeni 3331. 5249. és 6990. sz. tjkvben foglalt összesen 16 hold 1406 négyszögöl ujosztású földet Balogh Istvántól 15447 kor. 30 fill. — Lakatos Gábor és neje Kulcsár Julianna veszik a nagyhegyesi 113. sz. tjkvben foglalt 2 hold 1510 négyszögöl tanya földet Beke Imre és neje Leiter Zsuzsánnától 1175 kor. — Besenyei István és neje Nyilas Julianna veszik a debreczeni 7891. sz. tjkvben foglalt 868 négyszögöl csapókerti szőlőt özv. Vas Andrásnéól 6000 koronáért.

— **A „Központi Bank“ m. sz.** lapunk mai számához mellékelt aláírást felhívását ajánljuk az érdeklődők figyelmébe. Ugyanezen felhívásban van feltüntetve hogy hol lehet aláírásokat eszközölni.

— **Osztályosrajeg-érdeklődőket** a ma „A ki“ felirattal megjelent hirdetésre különösen figyelmeztetjük.

— **Pergetett csemegeméz** és czukortorma a legolcsóbban beszerezhető Dávid Zoltán üzletében Rákóczi- és Eötvös-utca sarkán. Telefon 315.

x **Használja** a híres Hajdusági pedrót. Egy doboz 50 fillér. Kapható **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca Arany-egyszaru gyógyszerertár.

TÁVIRATOK.

A vezérő bizottság a nemzetéhez.

A haladó párt kudarcza.

Fejérváry Tiszáról.

Távirati tudósítás.

Budapest, okt. 31.

A szövetkezett ellenzék vezérő bizottsága Kossuth Ferencz elnöklésével ma délután ülést tartott, a mely 3 és fél óra hosszágig tartott.

A bizottság először a főispánok installációjával foglalkozott. Erre vonatkozólag határozatot is hozott, a melyet egyelőre titokban tartanak. De mert Pest vármegye az összes megyéket

INDRA TEA

a legjobb és legfinomabb tea a világon! Melange a legfinomabb és legerősebb china, ceylon- és indiai teák, kapható a jobb fűszer- csemege kereskedésekben és a droguériában. — Nagybani szétküldés: = Indra tea import company, Trieszt. =

tanácskozássra hívta össze, a szövetkezett ellenzék meghívta Gullner Gyulát, hogy a megyék képviselőinek értekezletén ismertesse a vezérőlbizottság állásfoglalását.

A bizottság ezután Fejérváry humbug programját vette tárgyalás alá. A vezérőlbizottság elé Kossuth terjesztett egy javaslatot, a melyet egész terjedelmében elfogadott a bizottság. A javaslat a következő:

A vezérőlbizottság halásan vette tudomásul több megye törvényhatóságának és az ózdi vasgyár munkásainak üdvözlését. Tárgyalás alá vette a vezérőlbizottság a kormány programját, a melylyel szemben a következő határozatot hozta: A vezérőlbizottság nem tételezi föl az ország közvéleményéről, hogy a kormányprogramot komolyan veszi. E program magán hordja a megvesztegetési kísérlet bélyegét. Mindent igérnek mindenkinek, ennek daczará a program a katonai költségeket tetemesen növelni szándékozik. A program valódi célja a következőkben foglalható össze. A királyi vétőjog végtelen mindenhatósága, a hadseregnél való nemzeti kívánságok teljesítésének lehetetlensége, a véderő terheinek fölemelése a kétéves szolgálat jelszava alatt. Gazdasági lekööttségfönntartása legalább 1917-ig. A vármegyék államosítása, tehát a magyar szabadság védőbástyáinak lerombolása. Ezen mindent igérő program nem demokrata program, hanem abszolutisztikus. A kormány az általános választó jogra nézve hamis jelszóval él. Általánosnak nevezett azon jogot, melynek alkalmazásánál minden eszköz a kormány kezében van. Ha nem érvényesülhet a nemzet akarata, akkor az alkotmány üres álarcz. Semmiben nem osztozkodni pedig nem nyereség.

Első föladata marad tehát a nemzetnek megvédelmezni alkotmányát, második föladata eltávolítani a nemzeti haladás utjából az akadályokat. Csak kötelességeink teljesítése mellett foghatunk hozzá ama föladatok megoldásához, melyeket a Fejérváry program kisajátított mi programjainkból. A magyar nemzet nem gyermek és nem olyan könnyen hívő hogy megtévesztést célzó ígéreteknek hitelt adjon.

A haladó párt kudarca.

A haladó párt szervezése sehogyan sem akar sikerülni. E feletti elkéseregésében Fejérváry azzal védekezik, hogy most nem is akartak pártot alakítani, s egyelőre nem számítottak képviselőkre.

Fejérváry Tiszáról.

A haladó pártban Tisza István grófról báró Fejérváry Géza a következő nyilatkozatot tette.

— Én Tiszát kiváló és nagy talentumu embernek ismerem, végtelenül sajnálom hogy nincs velem.

A mikor ezután a szabadelvűpárt állásfoglalása került szóba, Gyurkovics haladópartii képviselő így vigasztalta a miniszterelnököt.

— Jobb ha nem jönnek, mert így legalább bizonyos alakok nem kompromittálják a pártot.

Gajáry Géza ma hivatalosan is bejelentette a haladó párthoz való csatlakozását.

Kristóffy is nyilatkozott a Magyar Nemzet tudósítója előtt Tisza beszédéről, s a következőket mondotta.

— Tisza beszédének alap gondolata szerint a parlamenti élet tisztulását a választói jog megszorításával érhetjük el. Ez nem helyes! Mert a külföldi példák is azt igazolják, hogy minél szélesebb alakra van fektetve a választói jog, annál kevésbé kell tartani az obstrukciótól. Az új konzervatív párttal, mondotta Kristóffy — különben felvesszük a harcot.

Az új főispánok.

Szepesmegye főispánjává gróf Csáky Lászlót nevezték ki, a ki megérkezett Lőcsére, s meglátogatta Neogrady alispánt. A Bud. Tud. lezáfóija azt a hirt, hogy Szűllő Géza Zalamegyében főispánágot vállal. *Tahy* pestmegyei főispán kijelentette, hogy esze ágában sincs főispánágotól megválni. Szegszárdra hir szerint *Simonsics* Béla vármegyei főjegyzőt nevezik ki főispánnak. Az új főispánok kinevezését hir szerint a hivatalos lap holnapi száma közli.

Vörös László mandatum.

Az ó-budai haladó párt küldöttsége ma este 7 órakor járt Vörös László miniszternél s a kerület mandatumát felajánlotta, Vörös a mandatumot elfogadta.

Bécs lehangolt.

Bécsben hir szerint nagy lehangoltságot kelt Fejérváry eddigi kudarca. Valamint erős benyomást tett Tisza állásfoglalása. Fejérváry egy újságíró előtt azt mondta, hogy nyugalommal várja a helyzet kibontakozását. Az igazság ugyanis utat tör. Sajnálja Tisza állásfoglalását, de ez nem változtat a helyzeten.

Apponyi cikkét lefoglalták.

Budapest, okt. 31. Zágrábból jelentik, hogy az *Ozbor* mai számát, a melyben gróf Apponyi Albert cikkét irt az ügyészség elkobozta — s Apponyi cikkének felét törölte. A lap felfolyamodott ez ellen s a törvényszék az ügyészség rendeletét megsemmisítette. Hir szerint az ügyészség *Tomasics* Miklós utánjárására kobozta el a lapot.

Zeysig-ügy.

Budapest, október 31. Bakonyi vizsgálóbíró a Zsigány, Baneth ügy összes iratait áttette a királyi ügyészséghez indítványtétel végett.

Trepow tábornokot meggyilkolták.

Páris, október 31. Petit Páriszennek jelentik Pétervárról, hogy Trepow tábornokot meggyilkolták. A hirt eddig még nem erősítették meg.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Bérlet 30 szám (C) Bérlet 30 szám (C)
Debreczen, szerda, 1905. november 1-én:

Az ember tragédiája.

Drámai költemény 15 képben.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek raktárra

az őszi divat ujdonságai.

Divat kelmék.

Angol flanellek.

Posztók Costümre.

Mosó vелеzek stb. stb.

Külön szőnyeg osztály.

Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utczá saját ház.

Elfogad betéteket

Takarékpénztári könyvecskékre és Chequeszámlára.

Kölcsönöket nyujt

váltókra, kötelezvényekre, és folyószámlákra a legelőnyösebb kamattal és mellett.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra s más ingatlanokra.

Tőzsdéi megbízások

értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsönök

vállalkozóknak, bérlőknek és hivatalnokoknak.

Kölcsönök

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, záloglevelekre, valamint vidéki pénzüntézetek részvényeire.

Értékpapírok,

éreczpénzek és külföldi bankjegyek beváltása és eladása.

Hitelrészes

csoportbelli váltók leszámítása egyetemleges felelősség mellett.

Kölcsönöket ad

nyugdíjkepes köztisztviselőknök 10, 15 és 20 évi törlesztésre.

Beraktároz

árakat és terményt saját raktárába és azokra előleget is nyujt.

Mindennemü felvilágosítással szívesen szolgál

az intézet ügyvezetője

Nagy kávéraktár

Kiváló finom idei termésű
Mandarin, Suchong, Congo és
Pecco tea. Citrom, narancs
és a híres **Manner-féle** czu-
korkák nagy raktára

Kohn Henrik

DEBRECZEN, gróf Degenfeld-tér 7-ik sz.

Hollandi gyomorcsépp

a legkitűnőbb házisszer minden-
nemű gyomorfájásnál, gyomor-
görsnél, emésztési zavaroknál.
Használati utasítás mellékelve min-
den üveghez.

Kéznel tartása kiválóan ajánlható
oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni
mennek, vagy akik **tanyákon** vagy
kis faluban tartózkodnak, hol baj
esetén orvosi segítséghez azonnal nem
juthatnak.

1 üveg „Hollandi csepp“ ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában
DEBRECZEN, városházzal szemben.

Egész éven át nyitva.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely

Nagyvárad mellett.

Gyógyjavallat **Gsz (Reuma)**
és **Köszvény** ellen I-ső rendű
napli ellátás szoba, fűtés, vilá-
gítás és fürdés

6 koronától feljebb.

Prospektust küld az igazgatóság.

Egész éven át nyitva.

Minden fajta

Kefeárúk

haj- és ruhakefék, háztar-
tási kefe cikkek, fog- és
körömkefék, száj- és fog-
ápoló szerek, fésű árúk,
összes **fodrász kellékek**
legolcsóbban kaphatók

Márton Gyula

kefeáru gyári raktárában
Piacz-u. 9., Bika szálloda mellett.

Ezüst kályhák!

A magyar ipar diadala.

Egy hosszú esztendő viszontag-
ságain keresztül futotta meg erős
támadásoknak kitett körútját a
magyar ipar egyik kitűnő talá-
lmánya a **Braun N. A.-féle**
szabadalmazott és törv. védett

kályha ezüst fény.

E valóságos tűzpróba után, mint
egy hős hadvezér diadalmasan ke-
rült ki az ostromló silány konkú-
renczia támadásai alól, büszkén
hirdetve, hogy nem csak hazánk-
ban, de a külföld előtt is kivirta az
igazi elismerést s a magyar ipar-
nak hírnevet és dicsőséget szerzett.

A Braun N. A. féle kályha
ezüst fény a következő kitűnő tulaj-
donsággal bír: a komorfekete kály-
hát a szoba díszére barátságos
szép ezüst színűvé változtatja át,
mely színe azonban tartós marad,
nem ég le, nem füstöl s szagot nem
terjeszt, tehát meg kímél a sok
fárasztó vasporozástól, keféletől,
ami igen sok piszokkal, porozással
szokott járni. E szép tulajdon-
ságai daczára aránylag olcsó is,
mert egy rendes nagyságu kály-
hára 1 doboz, melynek **ára**
50 fillér, teljesen
elegendő. Használható még: öntött
konyhák, platok, füstcsövek, cse-
röp kályha ajtók, üstházak stb.
befestésére.

Ügyeljünk a védjegyre.

Használati utasítás minden dobo-
zon található.

Hajdúvármegye és Debreczen területére
egyedüli főelárusítók:

Páztor Gyula és Tár sa

vasáruháza
Debreczen, Csapó-utca (Bankház.)
Telefon és interurban 271. szám.

Őszi idényre megérkeztek

remek kivitelben sima és mintás
posztók, szövetek, flanelok és par-
chetek, Férfi és gyermek Trico.
Paplanok 2 frittól feljebb. Futó és
nagy szőnyegek, ágyterítők, alsó
szoknyák flanel, parchet, fekete
és színes ciottból, bugyogót téli-
ben és fehérben. Disz és bőrkö-
tények nagyválasztékban. Férfi
ing fehér 1 firt, hajtásos 1.20, 1
galiér 12 kr., közelő 20 kr.

Doszpoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Globus-

tisztító kivonat.

Divat ujdonságaink

az őszi idényre megérkeztek.

Női ruha és kosztum kelmék. Bluz sely-
mek, Jó mosó barchentek és flanellek a
bel- és külföld legelső gyáraiból.

Szörme boák és gallérok

női és férfi

Jäger alsóruházatok

gyönyörű választékban, szabott olcsó
árakhoz.

A világhírű **francia P. D. jegyű**
kitűnő szabásu

fűzők

egyedüli raktára

Szabó Lajos Fiai cégnél

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

A legtekéletesebb

világhírű

Odeon-gramofon

a legtisztább hangu beszélő-
gép kapható jutányos áron

Wolfram Ferenc

óra-, ékszer- és látszer üzletében

Egyháztér 3. sz. A nagytemplom jobb-
oldalán.

Lemezok a legszebb ujdonság felvéte-
lekkel dus raktáron. — Beszélőgépek

szakszerű javítása

elvéllaltatik.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontal minden szög 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkkel szedett minden szög 4 fillér. — **Vidéki tudakozásnak tessék válaszbélyeget csatolni.**

„Fehér rózsza” jeligére levél van a kiadóhivatalban.

Legolcsóbb bevásárlási forrás! 1 L. Ezerjő 80 kr. Rizling 40 kr. 1 liter Jamaika rum 80 kr. Sűrű málna szörp 1 frt. 1 ko törm. csokoládé 90 kr. 1 dgr. császár keverék tea 5 kr. **Tea süteményekben óriási választék,** 1 üv. Pezsgő Carte Blanche 1.20, Tokaji Sec 1.50, Influenza ellen legbiztosabb szer 1 üveg gyógy Cognac 15 és 25 kr. Merkli Ferencznel Fűvészkert-u. 14. Telefon 374.

Jó családból való fiu tanulónak könyvkereskedésbe felvétetik. Czím a kiadóban.

Végkiárúsítás üzlet-felosztás miatt! Mig a készlet tart férfi-, fiu- és gyermek ruhák végkiárúsítatnak Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Félingyen!

Két leány meszelő készítéshez és kettő behuzáshoz felvétetik kik jól dolgoznak. Czím Stern Endre Nagyvárad.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42.

Férfi- és női kalapokat készít és javításokat a legjobb kivitelben eszközöl Békés Lajos kalapos műhelye Piacz 44. Dr. Ujfalu-száz az udvarban.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközöl **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám

az udvarban.) Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek rak-tára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefonszám 168.

Ügyes fűszeres segéd azonnal felvétetik Vadasz Ferencznel Varga-utca 35.

1000 darab levélboríték, tetszés szerinti czég, nyomással 2 forintért megrendelhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 47. Telefon 18.

Ingyen kapja meg mindenki a Debreczeni Független Ujság 320 oldalra terjedő nagy képes naptárát, mely Debreczen város és Hajdumegye pontos és teljes czimtarát tartalmazza, — ha előfizet a Debreczeni Független Ujság-ra. 1 óra 1 korona.

Egy pénztárnok jó családból való 20—45 évesig, jó számoló esetleg a ki már tizletben alkalmazva volt 8—10 forint havi fizetéssel teljes ellátással, állandó alkalmazást nyerhet Slachta Jánosnál fűszer és vas tizletében H. Nánáson.

Pénzkölcsön azonnal 4, 5, 6 százalékra mindenkinek. minden összegben adóslevelekre, váltókra, kötvényekre, életbiztosításokra, zálogtárnyakra, részlet visszafizetésre is. G. Löhöf-fel, Berlin W. 35. Visszbélyeg.

Legjobb minőségű káposztából folyó hó 80-dikatól kezdve métermázsánként 7 és 8 koronájával, 100 darabja 10 koronától 16 koronáig. Válogatott rózsza krumpoli métermázsánként 6 koronáért kapnató. Előjegyezni lehet Péterfia-u. 45. sz. alatt.

A moslók elhozására eladó a Dreher sör-csarnokban Piacz-utca 45. sz4m.

Kopirkönyvek Heller-féle szabadalom, 3 rétti regiszterrel, 1000 lapos 2 frt 20 kr, 500 lapos 1 frt 20 krért kapható Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-u. 49.

Plasztikus

szép termetet minden hölgy nyerhet, ha csakis **mérték után készített mellfűzöt használ.**

Hölgyek óvakodjanak a gyárilag előállított fűzők használatától, mert ezek a legnagyobb mértékben ártalmasak a szervezetre, míg ellenben a mérték szerinti készítésű mellfűzők az egészségnek megóvása czéljából orvosilag is ajánlatnak.

A legjobb egészségi fűzők készítője.

Piacz-u. 42. szám

Goldstein Karolin.

A KI

ELSŐRANGU. LEGNAGYOBB BIZTONSÁGOT

nyújtó összeköttetésre szult helyez, rendeljen saját érdekében

OSZTÁLY-SORSJEGYET

a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Andrásy-ut 9.),

mely intézetnél eddig **tónylog** több mint

16 MILLIO koronát NYERTEK.

Fontos!

a Pénzügyi Hirlap következőt írja:

Az említett főelárusítók külföldről beszámazott egyének, kik Budapestén felvett magyar czégek leple mögött letelepedtek, hogy így vásári hangu, az igózságnak többnyire me nem felelő reklámok segítségével kínálják a sorsjegyeket. Porosz-, Szászországaan stb., hozsintén léteznek osztálysorsjátékok, az ily tiztességgel össze nem férő hirdetések szigoruan tiltva vannak. A magyar osztálysorsjáték — mely tudvalevőleg a legjobb — valósággal nem szorul ilyen eszközökre. Tekintettel arra, hogy a pontos és szabályszerű lebonyolításért a sorsjegyelárusítók a felelősek, ajánlatos sorsjegyek vétele végett csakis feltétlenül megbizható és nagytőkével rendelkező czégekhez fordulni, melyek pusztá tévedések esetén is minden kárért szavatolhatnak a sorsjegyvételnek.

Hajdumegyei Népbank

mint szövetkezet.

Harmadik évtársulatát 1906. január 1-én megnyitja, melybe tagok már most és az évfolyamán bármikor beléphetnek.

Az intézet tagjainak száma rövid két évi fennállása alatt 1500 ra emelkedett, akik 10000 törzsbetétre több mint 260000 koronát fizettek be, mely összeg az évtársulat tartama alatt 1300000 korona tőkének felel meg.

A törzsbetétek eddig megállapíthatólag 6%-ot jövedelmeznek. **Kölcsönöket** a hét bármelyik napján utólag fizetendő legolcsóbb kamattal mellett folyósít.

Hitelre a harmadik évtársulatba belépő tag már most igényt tarthat, úgy hogy befizetései csak 1906. január 1-én veszik kezdetüket.

Minden 1000 korona kölcsön heti 50 fillérjével visszafizethető.

Jelentkezések a harmadik évtársulatba való belépésre vagy kölcsön iránt bármely nap délelőtt vagy délután az intézet helyiségében Piacz-u. 26., főtözsde épületben eszközölhetők.

Dr. Révi Nándor,
jogtanácsos.

Dr. Bruckner Ernő,
elnök.

Ügyvezető választmány:

Hegedüs Sándor.

Dr. Ferenczy Gyula,
elnök.

Grósz Nagy Fereecz.

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék K. Impér „Répáti“ gyógysavanyúvizet Magyarország giesshüblje!! Ize és gyógyhatása páratlan.

Gyógyjavallat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok, a hólyag hurutos megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti“ gyógyviz üveggel együtt	32 fillér.
üvegeket visszavesszük:	12 „
1/2 lt. „Répáti“ gyógyviz üveggel együtt	23 fillér.
üvegeket visszavesszük:	7 „

Főraktár Debreczen és vidékére:

Weisz Andor, Csapó-u. 1.
Telefon 332.